

100
100

L. d. 560

14

Theol. O. III, 286

10

PROPOSITIONES

DE PECCATO

ORIGINALI CONFSSIONIS

LOCO SCRIPTAE,

AB

**Andrea Hoppenrodio, Pastore
Heckstetensi.**

CVM PRAEFATIONE

M. Hieron. Mencilij Superintendententis.

Per Vrbanum Gubisium, excusæ.

I S 7 3

PROPOSITIONES
 DE PECCATO
 PROLEGOMENA
 PROLECTORI. S.

Misit ad me, reuerendus vir, eruditione, & pietate præstans, D.
 Andreas Hoppenrodius, Pastor Ecclesiæ Heckstetensis, has proposi-
 tiones, cum ab ipso declaratio sententiæ, in præsentī certamine, de pec-
 cato originis, postulareretur: Ac uoluit eas suam & collegarum suorum
 esse confessionem, & testimonium, quod in usitata, & Ecclesiæ Christi
 nota doctrina persisteret: Ab inusitatis & impijs locutionibus Ma-
 nichæorum, de substantia Peccati, toto pectore abhorreret. Nec mi-
 sit tantum, ut ego eas legerem, sed uoluit etiam, ut illæ toti Ecclesiæ
 publicè proponerentur. Cum igitur cum Ecclesia, iuxta præceptum
 Apostoli, loquatur: ὑποτύπωσιν ἐχέουσαν λόγων, non solum
 eas libenter Ecclesiæ Christi communico: Sed meas quoque de eadem
 re breuiter collectas adiicio, ut uideant omnes per consensus: Ac tanto
 magis doleant, paucos quosdam, ex sanctissimo illo concordie & pa-
 tris uinculo, quod singulari beneficio Dei longo tempore inter nos fuit
 per inquietas aliorum machinationes, qui ad turbandas Ecclesias na-
 ti sunt, abreptos esse, quos ut idem clementissimus pater ex immensa
 sua misericordia, in uiam reducat, ardentibus uotis precamur. Et
 quod filius Dei paulò ante agonem suum precatus est, nos quoque iam
 rogamus: Pater sancte serua nos in nomine tuo, ut unum simus: Et
 sanctifica nos in ueritate tua. Sermo tuus ueritas est, Amen.

M. Hier. Mencilius,
 Superintendens.

PROPOSITIONES

DE PECCATO ORIGINALI

CONFSSIONIS LOCO

SCRIPTAE.

I.

Peccatum nomen est relatiuum & significat quiddam Reum, damnatum & dignum horribilibus & aeternis penis, idq; primo propter defectum seu spoliationem, seu carentiam iustitiae originalis, D inde ob prauas inclinationes seu horribilem deprauationem, seu naturalem impotentiam, actione sua contra legem DEI.

II.

Postquam autem homo sic spoliatus est imagine Dei, ad quam fuit conditus, quae fuit iustitia & sanctitas uera, naturaliter ipsi impressa, & accepit uulnera & lacerationes horribiles, & inde per legem membrorum repugnat DEO, sane est coram DEO quiddam reum & damnatum, nisi ei haec mala remittantur propter Christum.

III.

Ita fundamentum peccati seu materiale, ut uocant, est defectus boni RO. Omnes carent gloria Dei. Et positio mali, uidelicet corruptio totalis, Esa. 1. Psal. 14. Et propagabilis, Psal. 51. Terminus seu formale est reatus, Ephe. 2. Omnes filij irae.

IIII.

Fundamentum autem peccati recte intelligi & explicari debet ne obscuritas pariat quaestiones & certamina.

Defectus est spoliatio seu priuatio omnis boni seu imaginis Dei, in subiecto, Et non spoliatio ipsius subiecti. Reuera. n. illud in Adamo mansit & non euannit aut in nihilum redactum est, seu aliud productum. Ipse Adam unius & idem ratione sui subiecti in Paradiso collocatus fuit iustus uere & realiter, id est, potuit Deum agnoscere, illi obedire, eum timere & in ipsum credere, in eoq; acquiescere naturali quadam ui & potentia sibi in creatione indita. Rursus a serpente persuasus ut transgressor mandati diuini fieret, iste Adam in suo subiecto stetit coram Deo nudus, id est, spoliatus hac iusticia & imagine Dei, ut iam naturaliter nihil possit quam Deum odisse & fugere. Ita defectus non respicit Substantiam Adae, quasi illa desierit esse aut euannierit, sed respicit iusticiam & sancti

sanctitatem in subiecto, Hæc bona per lapsum amissa sunt. Sicut Lutherus hunc locum pulcherr. explicat Gen. 3. Super uerba (Fecerunt sibi perizonata) ubi sic inquit: Hæc non naturæ est immutatio, Manet quidem natura, sed multis modis corrupta. Siquidem fiducia erga Deum amissa est, & cor plenum est diffidentia, metu, pudore &c. Sic manent in natura membra cadē, sed turpia et inhonestæ.

V.

Corruptio seu deprauatio de malo positiuo intelligatur in ipso subiecto. Certum est enim non tantum Adamum spoliatum suis bonis, sed uulneratū & læsum usq; ad mortem horribiliter, Luc. 10. Hæc læsio quæ a Diabolo actiuè Adamo inflicta est, & passiue postea illi (ut Lutherus cap. 1. Gen. Item. cap. 45. & 49. loquitur) inhaesit, & omnibus suis posteris ita passiue inhaeret, ut nihil sani, nihil boni sit in toto homine, in corpore, anima & omnibus uiribus à uertice capitis usq; ad plantam pedis, Esa. 1. habet multas proprietates, quæ benè sunt consideranda oculis & animo, ne quis existimet hanc corruptionem leue aliquod malum esse.

VI.

Primo: hæc corruptio referenda est ad subiectum ipsum: non est cogitandum, Eam esse quiddam extra Naturam aduentitium, diuersum, alienum, separatū. Sed esse in ipso subiecto Adami, Bonæ Naturæ peruersionem, deprauationem, deformationem, Vt, sicut antea potuit DEVM agnoscere, diligere, metuere, iam fugit eum eiq; repugnat.

VII.

Secundo: Hæc corruptio non est accidentium solùm in homine, id est, ornamentorum à DEO homini communicatorum, sed est Totalis deprauatio & conturbatio ordinis diuini & ἀταξία omnium potentiarum animæ, cordis, uoluntatis, mentis, &c. In mente. n. est caligo, in corde contumacia, in uoluntate auersio, &c. Hinc canit Ecclesia. **Durch Adams fall ist ganz verderbt / Menschlich Natur vnd Wesen**

VIII.

Tertio: Non est ociosa hæc impotentia Naturalis seu ἀταξία ordinis diuini, sed efficax, impellit semper hominem ad peccandum, sicut mala arbor semper profert malos fructus. Et postquam, ut Lutherus loquitur, implantatum quiddam est homini, omnia membra secum trahit. Hinc cor fons Peccatorum actu aliunde dicitur à Christo, Matth. 15. Non quod per se cor sit Peccatum & à Diabolo, (Omne enim quod Peccat à Diabolo est, Iohan. 3.) Sed propter deprauationem seu inhaer-

seu inherens malum, male agit. Si cor non esset laesum, bona ageret, quia ad agendum est conditum. Hoc discrimen Paulus Rom. 7. pulchre seruauit inquit: Vnde deo aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meae, &c. Vbi repugnantiam non proprie tribuit membris seu potentijs, menti, cordi, uoluntati, quae si illa essent coram DEO Peccatum, cum sint eius Creaturae, sed tribuit legi membrorum, quae est talis gubernatio in membris, ubi à caecis dubitationibus & flammis errantibus cupiditatum, impatientia in Cruce & alijs prauis affectibus & auerso impetu à tramite uero ducuntur & reguntur. Hinc D. Lutherus super locum, Matth. 12. ait: Cor malum est fons omnis ueneni & scaturigo quaedam uirulenta ex qua nihil boni procedit, Non dicit de corde per sese, sed malo, uirulento & infecto.

IX.

Quarto: Haec corruptio seu conturbatio seu deformatio ordinis diuini in Adamo propagatur in omnes posteros, Psal. 51. In Peccatis concepit me Mater mea. Et solo Christo excepto omnes declinauerunt, & inutiles, corrupti & abominabiles facti sunt. Hinc etiam omnes filij irae dicuntur, Ephe. 2. & Romo 8. Omnes peccauerunt.

X.

Quinto: Cum haec corruptio sit quiddam implantatum & ingentum subiecto, illudque ita penitus occuparit, & omnes potentias, uires, corpus & animam pertransferit ut abijcere seu deponere eam nemo possit: Merito inseparabilis dicitur, nisi quis respiciat ad iustitiam imputatiuam propter Christum: Vel ipsam nostri corporis resurrectionem in extremo die uenturam, ubi uerè malum illud erit separabile, ut Luth: super cap. Gen. 38. loquitur: uel ad sanctissimam incarnationem filij DEI, qui uerè in ea Peccatum non nouit, etiam si factus est Peccatum ut nos fierimus iustitia, 2. Corint. 5. Vel etiam ad inchoationem, Nam et si Peccatum in regeneratione penitus extirpari non possit, tamen per S. S. mortificatur ne dominetur & regnet, &c.

XI.

Ita uidemus quod ingens & inenarrabile, haec totalis, efficax, innata, propagabilis in omnes filios Adae, & quasi inseparabilis corruptio, in subiecto malum & uitium sit.

XII.

Et fero hac explicatione Peccatum non extenuari. Nihil enim relinquit homini psychico, non patrocinator synergistis, imò penitus prosternit Erasmi falsissimas opiniones de imputatione tantum lapsus Adae, Tollit etiam & conculcat Sophistarum somnia & scholasticorum deliria de integritate Naturalium.

A 3.

Secd.

XIII.

Sed aliqui hac breui & dilucida & ab Ecclesia unanimi consensu in nos
educta explicatione non contenti pugnant magno feruore, abijciendam esse uocem
corruptionis in definitione, eo quod nō satisfaciat magnitudini rei, & sit angustior
definito, in locum uero pro genere definitionis ponendam esse, Substantiam siue de
prauatam Naturam, ut Peccatum sit, non ille defectus boni, non illa positio mali in
subiecto: sed ipsa Substantia, ipsa Natura, ipsum subiectum, uel solum (ut primo
locuti sunt) uel una cū corruptione, deprauatione seu ἀταξία seu concupiscentia.

XIIII.

Atq; ita penitus tolli uolunt discrimen inter opus DEI & Diaboli, inter
hoc quod DEVS me creauit, & dedit mihi corpus & animam & omnia membra,
Et inter hoc quod Diabolus effecit mali in hac DEI Creatura.

XV.

Atq; talem confusionem seu commixtionem operis diuini & Diaboli uo-
cant principium Theologicum, hoc quisquis ignorat, abijcit, aut repudiat, Eum
Synergistam, Pelagianum & hostem Ecclesie nocentissimum, imò talem non esse
prædestinatum proclamant.

XVI.

Causas autem huius suæ sententiæ alias non proferunt, quam se non uelle
patrocinari Synergistis, & hominem psychicum non satis deformari posse, ut
DEO suus honos & gloria relinquatur.

XVII.

Sed sciendum esset in Ecclesia cum Ecclesia loquendum, ut salua maneret
Ecclesia, siquidem & S. Paulus iubet habere ὑποτύπωσιν ὑγιαίνόντων λό-
γων, 2. Timot. 1.

XVIII.

Præterea hæc doctrina noua secum trahit multa incommoda, phrasæ in-
tricatas, inusitatas, absurdas, Augustanæ confessioni addictis Ecclesijs ignotas,
imò dudum à ueteribus explosas. Deniq; est argumentum multorum errorum, &
non blasphemia in DEVM caret, Merito igitur reijcienda & descriptio usitata
retinenda est.

XIX.

Atq; utile est causas in conspectu & promptu habere, ad muniendam ue-
ram sententiam & refutandam hanc absurdam & impiam.

XX.

Sit igitur hæc prima causa cur usitata descriptio retinenda, & altera
non

non admittenda sit, Ne aut DEVS constituatur Author Peccati, uel Diabolus conditor substantiarum, Nam urumq; sequi necesse est si ponatur Peccatum esse ipsam Hominis Substantiam, ut a Patre & Matre progenita sit. Constat enim Peccatum esse a Diabolo, Ioh. 3. Si est Substantia ipsa hominis, tunc Diabolus est conditor Substantiarum, An non Manicheismum hoc sapit? præterea omnis Substantia à DEO est Iohan. 1. Si Peccatum est Substantia, à DEO est Peccatum, quod horrendum est auditu, si quidem scriptum est, uidit DEVS omnia quæ fecit, & erant ualde bona.

XXI.

Et hinc nihil moror philosophica κρησφύετα, Puer ego sum, igitur loquor ut puer, & scio Deum sibi uelle perficere robur ex ore infantum ad destruendum inimicum & ultorem.

XXII.

Secunda causa nos mouens cur à communi & usitata Descriptione recedere non possimus, est ipsa Redemptio Filij DEI, quam ipse in se suscepit non propter Peccatum, ut illud redimeret & DEO reconciliaret. DEVS enim noster iustitia æterna, auersatur illud & in omnem æternitatem odit, ut in Psalmo 5. dicitur: DEVS non uolens iniquitatem tu es, Et Zach. 8. Malum ne cogitetis in cordibus uestris, & iuramentum mendax ne diligatis, omnia enim hæc sunt quæ odi, dicit Dominus. Sed Christus, ut Catechesis nostra loquitur, Me perditum & damnatum Hominem redemit & liberauit, non quidem auro & argento, sed suo precioso sanguine, etc. Si igitur Peccatum esset Substantia, tunc & illud liberasset Christus, Et sic iustitia & Peccatum coram DEO se inuicem agnoscerent & exoscularentur. Bone DEVS, qualis Theologia, qualis confusio lucis & tenebrarum.

XXIII.

Tertia causa sublimis & ardua est. Sacra scriptura & uniuersa Ecclesia Christiana confitetur Christum uerum & Naturalem hominem factum esse, Ioh. 1. Verbum caro factum est. Phil. 2. In omnibus inuentus ut Homo, Si igitur Peccatum est illa ipsa Substantia nostra, absq; omni dubio sequitur, & Christum Peccatum nostrum in sua sanctissima incarnatione assumpsisse, Ad autem manifeste est contra sacram scripturam quæ dicit 2. Cor. 5. Christum non nouisse Peccatum. Et Esa. 53. dicit in ore eius non inuentum dolum. Non igitur Substantia esse potest postquã à Substantia illa seu Massa, quam filius DEI induit, Peccatum seiunctum & separatum fuit, Vi & efficacia inò obumbratione Spiritus sancti.

XXIII.

Quarta causa continetur in resurrectione, Iob, cap. 19. ait: Se in sua carne,

carne, in sua Substantia, se & non alium, DEVM uisurum. Et Ecclesia Aquile-
iensis credidit resurrectionē non alterius, sed HVIVS Carnis. Si Peccatum esset
ipsa nostra Substantia, tunc una nobiscum resurgeret. Sed quid dicit Christus,
Psal. 1. Non consistent impij in iudicio neq; peccatores in congregatione iusto-
rum. Et Matth. 7. Discedite à me qui operamini iniquitatem. Et Paulus, 1^a
Cor. 15. τὸ φθαρτὸν, τὸ θνητὸν ἐνδύσεται ἀφθαρσίαν, ἀθανασίαν, &c.
Vbi disertè monet. Hoc nostrum corpus (Emphasis n. est in τὸ) mansurum, sed
in resurrectione ornatum iri incorruptione & gloria remoto peccato, & omni
corruptionis ignominia, quam in hac uita secum circumtulit. Et tunc coram Deo
appariturum. Nam non uolens iniquitatem tu es DEVS, Psalm. 5.

XXV.

Quinta causa: Postquam dictum est DEVM odisse & detestari Pecca-
tum, & nunquā cum eo reconciliari posse, sanè Peccatum Substantia esse & nomi-
nari non potest. Hoc enim modo omnis consolatio præcideretur nobis miseris pec-
catoribus, Quilibet enim sic cogitaret, Ecce DEVS odit Peccatum in æternum,
Ego sum Peccatum, Ergo DEVS me odit, et in æternum ipsi reconciliari non pos-
sum, Quæso quid hic sequeretur? O calamitas super omnes calamitates. S. Pau-
lus multo rectius de his magnis rebus loquitur, ut qui habeat rationem sanorum
uerborū, Rom. 7. Scio quod in ME, hoc est, in carne mea nihil boni sit, Quæ uerba
Lutherus sic explicat in Gen. cap. 6. Ideo autem disertè Paulus dicit in carne
mea nihil esse boni, ut intelligamus, solo DEI Spiritu uitium nostrum sanari. Hoc
cum in CARNE fixum est, magna pars fundamenti salutis nostræ iacta est, quid
testimonia clara sunt, DEVM non abijcere peccatores, &c. Hinc sequitur si pec-
cator & peccatum idem essent, de fundamentis salutis penitus actum & despera-
tum esse. Nam DEVS Peccatum odit & abijcit, saluum autem facit populum
suum à Peccatis, Matth. 2.

XXVI.

Sexta causa: In tota sacra scriptura talis locutio non extat, Et si quis ue-
lit interdum quasdam phrasas in hunc sensum detorquere, tamen uerba formalia,
Peccatum uidelicet esse Substantiam nunquam monstrabit. Cur igitur D. Petro
non obtemperant monenti in loquendo Sermone diuino utendum esse, Præcipue au-
tē scriptura concionatur de Peccato quod sit quædā uiciositas, seu corruptio &
deprauatio Naturæ, Hinc tam in descriptione eiusdem quam in sanatione, uerbis
non Substantiam ipsam significantibus utitur, Rom. 7. Peccatum in ME habitat,
Rom. 7. Peccatum adiacet mihi, Ezech. 4. Omnis caro immunda. Psa. 14. Cor-
rupti sunt filij hominum & abominabiles facti. Iob. 1. Qui tollit Peccata mun-
di. 1. Pet. 2. Peccata nostra portauit. Psa. 51. Laua me ab iniquitatibus meis &
super

super niuem dealabor, Jer. 4. Laua à malitia cor tuum. Apoc. 1. Lauit nos à peccatis nostris. 1. Iohan. 1. Sanguis Christi mundabit nos ab omnibus peccatis nostris. Actor. 22. Ablue peccata tua, &c. Ex his testimonijs liquido constat aliud esse Naturam, aliud uitium Naturæ, illam autem mansuram, Hoc uerò fide in Christum filium DEI remotum & abiectum iri in profundum maris & interiturum, Mich. 2.

XXVII.

Septima causa: Notum est quantopere Augustana confessio, eiusq; Apologia recepta & approbata à tota Ecclesia Christiana, & multorum sanguine confirmata sit. Hæc inquam hanc nouam phrasin non agnoscit, sed penitus ignorat. Vocat Peccatum Defectum, inclinationem, tenebras, caliginem, ignorantiam, Carentiam iustitiæ originalis, ἀταξία, conturbationem diuini ordinis, destructionem, peruersitatem, cæcitatem, concupiscentiam, contumaciam, Labem, confusionem, corruptionem, &c. An hæc mala ipsa sunt Substantia? Miramur tante audaciæ esse multos, Vt suis Doxis ita dementati audeant conuellere, emendare & tollere orthodoxum Ecclesiæ tam ueteris quam nostrorum temporum consensum.

XXVIII.

Octaua & non contemnenda causa est consensus omnium piorum Doctorum omnibus temporibus à predicatione CHRISTI & repurgatione celestis Doctrinæ per Lutherum facta usq; ad hæc tempora, Omnes enim uno ore docuerunt & docent: Peccatum esse ipsam Naturæ nostræ feditatem seu corruptionem, deprauationem, &c. Et non ipsum Subiectum seu Naturam à DEO conditam. Augustinus ubiq; Peccatum uocat concupiscentiam, qua Voce & Defectum, & Vitiosum habitum qui successit, complectitur.

Anselmus definit: Peccatum esse Carentiam iustitiæ originalis debitæ inesse. Thomas inquit: Peccatum esse non Reatum solum, sed etiam habitum corruptum.

Bonauentura describit: Peccatum originale quod sit concupiscentia immoderata & Carentia iustitiæ debitæ inesse.

Hugo ait: Originale peccatum esse ignorationem in mente & concupiscentiam in Carne. Lutherus in postremis suis libris, quos loco Confessionis scripsit, & reuera Cygnea eius cantio sunt, plus millies utitur uoce Defectus, corruptionis, Iniustitiæ, Malitiæ, Lepræ, Morbi, &c. in describendo peccato. Vt Gen. cap. 8. Hic Morbus seu defectus est extrema ἀταξία. Et cap. 1. Memoriam uoluntatem & mentem habemus quidem sed corruptissimam, & grauis: debilitam, Imò ut clarius dicam, prorsus leprosam & immundam. Et cap. 3. Grauis-

ſima laſtura eſt in Eo, quod non ſolum iſta amiſſa ſunt, ſed & uerſio quaedam uoluntatis a DEO ſecuta eſt, Vt Homo nihil Eorum uelit aut faciat, quae DEVS uult & praecipit. Et Pſalmo 90. Vocat Quilitatem & Morbum, &c. Brentius in cap. Eſa. 1. Sic inquit: Peccatum quod Carni & Sanguini naturaliter inheret, quod uocatur Peccatum originale remittitur propter CHRISTVM, &c.

P. Melanthonem, Pomeranum, Crucigerum, Rhegium, Eadem de Peccato Originali docere teſtantur eorum libri utiliſſimi.

D. Iohannes Spangenbergius, in ſua Margarita Theologica, hanc definitionem Peccati ponit. Eſt non tantum Reatus ſeu imputatio, ſicut Scholaſtici docuerunt, qua propter lapſum Adae omnes homines, ſecundum Naturam propagati, Rei ſunt, ſed etiam Corruptio Naturae humanae ſecuta lapſum Adae, qua fit, ut non poſſint praestare Veram Obedientiam Legi DEI, ſed habent Defectus & concupiſcentiam contra Legem DEI,

Hunc Conſenſum conuellere, Emendare aut penitus reijcere, qua conſcientia, & quo ſine id fieri poſſit, mea tenuitate aſſequi non poſſum. Videant tales, Ne dum ſe ſupra Eccleſiam in pinnas templi ſiſtant, praecipites cadant, & ſeipſos in extremam perniciem dedant, praesertim cum etiam ſcriptum ſit, Gal. 6. Qui uos conturbat iudicium ſuum portabit.

XXIX.

Nona cauſa eſt Abſurditas propoſitionis. Nam ſi peccatum eſt ipſa Subſtantia, ex profeſſo ſequitur, DEVM creaffe Peccatum.

Filium redemiſſe Peccatum.

Chriſtum aſſumpſiſſe Peccatum.

S. S. ſanctificare Peccatum.

Aeterna uita ornatum in Peccatum.

DEVM recipere Peccatum, cum tamen ſcriptum ſit.

Pſal. 5.

Non DEVS uolens iniquitatem tu es.

Et multa alia abſurdiora, quae quilibet pius ſua meditatione inuenire poſteſt.

XXX.

Has cauſas diligenter conſiderare debemus, ne perſuaſi proſopolepſia uel ſapientibus Sermonibus Viſitatam Doctrinam de peccato abijciamus, & aliam amplectamur, ſed tanquam Scopulum marinum nouas phraſes fugiamus & deteſtemur quilibet, & S. Paulus 1. Tim. 6. Monet inquit. Si quis aliter docet, & non acquieſcit ſanis ſermonibus Domini noſtri IESV CHRISTI, & ei, quae ſecundum pietatem eſt Doctrinae, ſuperbus eſt, nihil ſciens, ſed inſaniens circa pugnas uerborum & quaestionum, Vnde ſequuntur lites, &c. Abſtine a talibus.

Ex his

XXI.

Ex his igitur quæ dicta sunt, sequitur manifestè, Peccatum originis esse, Vitium non leue, exiguum, quod sicut color parieti inhereat, (ut quidam calumniantur) quod uel sit separabile in hac uita penitus, uel sit quiddam diuersum, separatum à Natura humana uenenum, uel malum quod ab extra accesserit, & sine uiolatione naturæ iterum abijci possit, ut Corona à Capite, uel etiam Lepra à corpore arte periti alicuius Medici, sicut olim Scholastici nugati sunt, Sed horribile, atrocissimum, grauissimum, Virus plane Diabolicum (Vt Lutherus loqui solet) & quale Theologia describit. Idq; ideo, quod Peccatum imputatione & inchoatione per S. S. etiam in hac uita in nobis separetur, Reuera autem in sanctissima incarnatione filij DEI sepositum sit, Deniq; Re ipsa in resurrectione nostrorum corporum remouebitur. Hinc Lutherus Gen. 38. Mortem & peccatum uocat separabilia mala, Et Psal. 90. Qualitatem & Morbum.

XXII.

Quod quidam Rhetoricantur. Separationem hanc imputatiuam, esse imaginariam & inanem speculationem, & propterea nullam, Velim eos consideratius loqui, Nam hoc modo & imputatiua iustitia conuelleretur, & pro imaginaria rejceretur, quæ tamen coram DEO uerissima & ualentissima est, Rom. 3. & 4.

XXIII.

Omnia Argumenta & probationes quas adducunt ad stabiliendam suam substantiam de peccato, quod sit Substantia ipsa, soluo hac unica responsione: Distinguendum esse inter Subiectum & Vitium quod accessit, & tribuantur Substantiæ, quæ Verbum DEI ipsi attribuit, & Peccato sua attributa relinquuntur. Hoc discrimen si tollitur.

Erroris mater est æquiuocatio semper. Rursus. Qui bene distinguit, bene docet.

A M E N.

B.

BREVIS

BREVIS PECCATI ORIGINIS DE- SCRIPTIO.

I.

Peccatum originis in primo homine est priuatio boni, & positio mali, quod scriptura uocat amissionem imaginis DEI, & acquisitionem similitudinis Sathane, manente tamen indiuiduo, manentibus omnibus partibus integralibus hominem constituentibus, corpore, anima, corde, uoluntate, & reliquis potentys. Nihil. n. horum à Sathana Creatur.

II.

Priuatio igitur boni, & positio mali facta est non per Creationem, sed per corruptionem. Potuit. n. homo ratione commutabilitatis, ut Augustinus loquitur, labi, ac ita corrumpi, ut ex bono malus, seu ut scriptura loquitur, ex Spiritu caro fieret.

III.

Rursus ergo per regenerationem non creatur nouum indiuiduum, non alie partes integrales constituuntur, corpus, anima, cor, uoluntas aut potentia. Sed restituitur eorundem bonitas per lapsum primi hominis amissa, ut ex ueteri carnali fiat nouus Spiritualis.

IIII.

Sicut igitur ueteres Augustinus, & alij recte loquuntur, iniquitatem non esse Substantiam: Ita nec nunc recte dici potest peccatum originis esse ipsam hominis Substantiam, corpus, animam, cor & reliquas potentias. Sed Substantie corporis, anime, cordis, uoluntatis, omnium potentiarum, & uirium interiorum & exteriorum tristissimam corruptionem.

V.

Nec sequitur, nec uera est Illyrici maxima, qua asserit: Qui negat naturam esse Peccatum, idem negat eam esse corruptam.

VI.

Adeo. n. corrupta est, ut tota sit mala, & coram Deo creatore suo abominabilis, nec in gratiam recipiatur, nisi filius unigenitus, hostia celo & terra maior pro ea fieret, sanguine suo eam ab omni Peccato emundaret, Deum iustissime irascentem, placaret, regenerationem & remissionem &c. impetraret.

VII.

Ille. n. se Samaritanum, & medicum profitetur, qui inter Latrones lapsum sanat, & querere ac saluum facere uenit, quod perierat, Matth. 9. Luc. 10. & 19.

Quod

VIII.

Quod uerò in primis hominibus mansit, id in omnes eorum posteros propagatur. Adam. n. filios ad imaginem & similitudinem suam procreat, Gen. 5.

IX.

Adam retinuit corpus & animam, ac omnes partes integrales constituentes hominem, ablata omni integritate & bonitate, amissa imagine DEI, & subsecuta similitudine Sathanæ. Deniq; Adam, ut scriptura uno uerbo omnia completitur, factus est caro. Tales igitur omnes sunt qui naturali ordine nascuntur. Quod. n. natum est de carne caro est, Ioha. 3. Et natura sumus filij iræ Dei, Eph. 2.

X.

Caro autem nihil aliud est, quàm esse sine Spiritu. Nam uocabulum carnis usurpatur aliquando absolute, aliquando relatiue. Vbi absolute tractatur, ibi conditionem naturamq; corporalem significare scias. Vt erant duo in carne una. Caro mea uerè est cibus. Verbum caro factum est, &c. Vbi relatiue usurpatur, per antithesin ponitur ad Spiritum, ibi fere per carnem intelligas omnia contraria Spiritus. Et sciant Christiani, Origenem & Hieronymum, cum suis omnibus perniciosè errare, Vbi negant CARNEM PRO IMPIO AFFECTU ACCIPI &c. Luth. Tom. 3. contra Eras.

XI.

Sicut autem in Adam discrimen mansit inter naturam à DEO conditam, & eius corruptionem, quæ per lapsum accessit. Ac sicut credenti Adamo Peccatū remittitur, regeneratio inchoatur, & natura eius tandè à corruptione totaliter liberatur: Ita eadem in nobis manent & fiunt, qui in uera fide perseveramus.

XII.

Naturam conseruat & propagat DEVS. Eius autem corruptionem, nec inuat, nec probat, Sed seriò abominatur, & in impijs æternæ damnationi, & penis subijcit: In credentibus uerò & Sanctis ab ea naturam liberat.

XIII.

Non igitur concedendum est, ut discrimen hoc negetur, ne uel DEVS contumelia afficiatur ac blasphemetur, uel nobis omnis consolatio eripiatur.

XIIII.

Qui enim simpliciter hominis naturam peccatum ipsum esse docent, aut DEVM authorem peccati, aut Sathanam naturæ huius conditorem constituunt. Alterum enim horum sequi necesse est, cum scriptura perspicue dicat: DEVM etiam nunc hominis creatorem esse, formantem nos in utero matris nostræ, Sed Peccatum à Sathana esse.

Con

XV.

Consolatio autem summa est Hiobis & Pauli ac omnium piorum, quod sciunt corpus hoc nostrum humile reformandum, ut simile fiat corpori glorificato Domini nostri Iesu Christi, manente natura à DEO condita & conseruata, ac abolito Peccato & morte, & omnibus malis reliquis nobis propter Peccatum impositis.

XVI.

Hoc siue per regenerationem, ut scriptura loquitur, siue per immutationem, siue per quemcunq; alium omnipotentiae diuinæ reseruatam, & nobis imperuestigabilem modum fit: Certum & euidentissimū est testimonium, Naturam & Peccatum non unum & idem esse, siquidem alterum manebit, alterum uerò abolebitur.

XXII.

Non igitur uera est Illyrici regula, qua dicit: Idem non posse secerni à seipso. Naturam enim à Peccato secernunt, omnes fidei nostræ articuli, uerbum DEI, fides, & experientia, in ultima & latissima omnium sanctorum resurrectione.

XXIII.

Nequaquam igitur discrimen hoc imaginarium uocandum, nec illi dammandi sunt, qui cum Luthero peccatum, & mortem mala separabilia uocant.

XIX.

Hæc cum sit Ecclesie Christi nota & usitata doctrina, Videant quam aliquando Ecclesie, & DEO rationem reddaturi sint, qui ex eius defensione occasionem sumunt, alios multorum teterrimorum errorum & hæresium insimulandi, & prorsus damnandi. Cum tamen publica eorum scripta diuersum testentur.

XX.

Dura enim & grauiæ sunt quæ scriptura pronunciat, Esa. 5. Væ quibus dicitis bonum malum, & malum bonum, ponentes lucem tenebras, & tenebras lucem, &c. Et Matth. 12. Dico autem uobis, quod de omni uerbo ocioso, quod locuti fuerint homines, reddent rationem in iudicio extremo,

&c.

155035 T

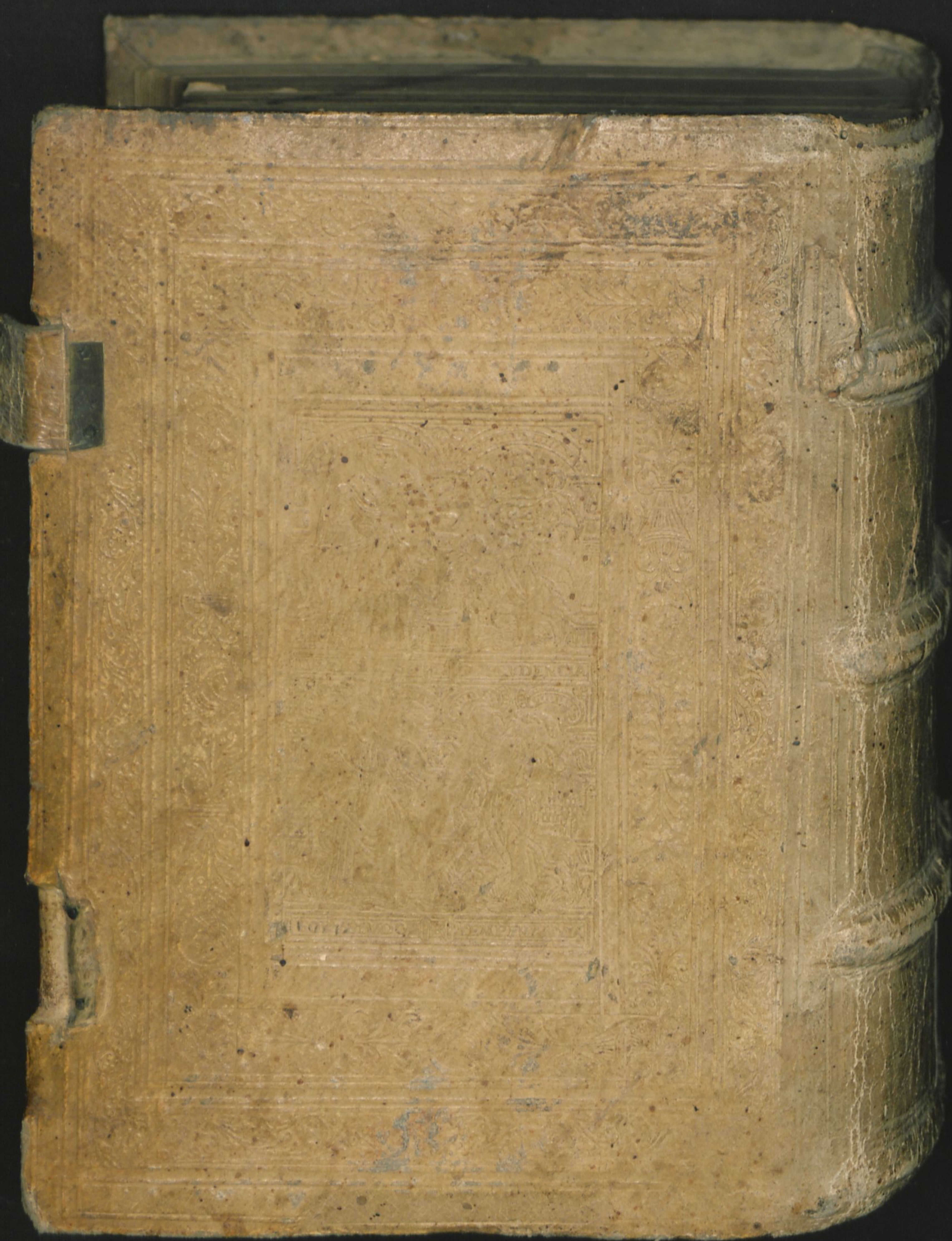
AB 155035

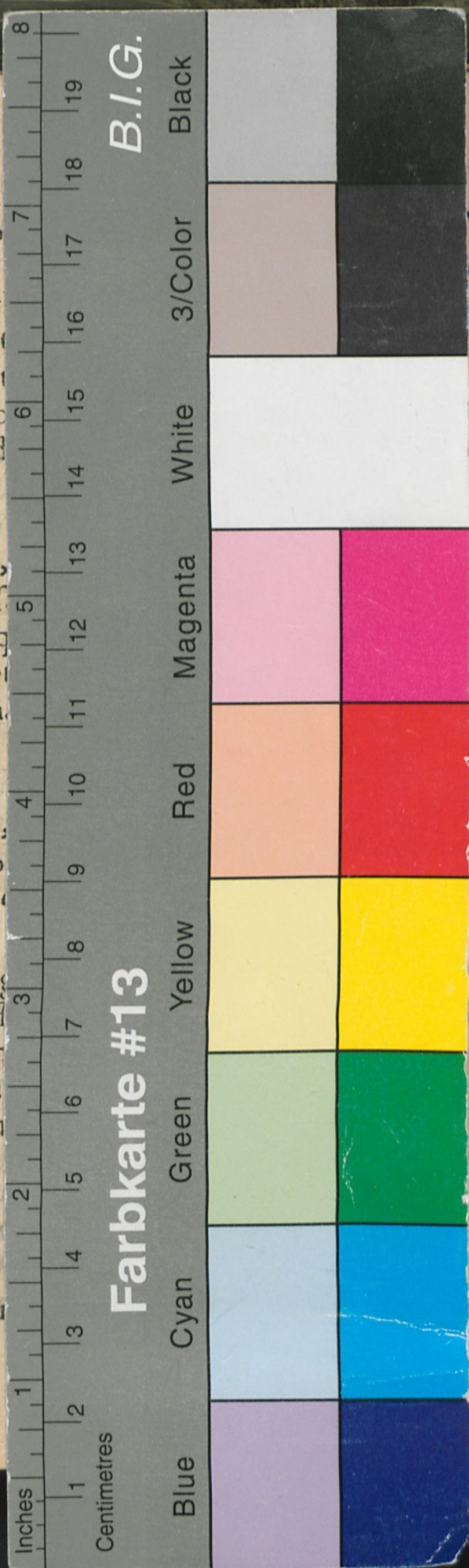
ULB Halle 3
002 387 646

50

10
PROPOSITIONES
DE PECCATO
ORIGINALI CONFSSIONIS
LOCO SCRIPTAE,

AB

Andrea Hoppenrodio, Pastore
Hecksterensi.

CVM PRAEFATIONE

M. Hieron. Mencilij Superintendententis.

Per Vrbanum Gubisium, excusæ

I S 7 3

